

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 17.9.2008
COM(2008) 563 konč.

2008/0183 (CNS)

Predlog

UREDBA SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 1290/2005 o financiranju skupne kmetijske politike in Uredbe (ES) št. 1234/2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“) v zvezi z razdeljevanjem hrane najbolj ogroženim osebam v Skupnosti

{SEC(2008) 2436}

{SEC(2008) 2437}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

V Uredbi Sveta (EGS) št. 3730/87 so določena splošna pravila za dobavo hrane iz intervencijskih zalog imenovanim organizacijam za razdeljevanje najbolj ogroženim osebam v Skupnosti. Ta uredba je bila pozneje razveljavljena in vključena v Uredbo o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“).

Več kot dve desetletji so bile intervencijske zaloge, ki jih je dajala na voljo Skupnost, zanesljiv vir pomoči v hrani najbolj ogroženim. Potreba po razdeljevanju hrane narašča z vsako nadaljnjo širitvijo, s katero se v Skupnosti bistveno poveča populacija oseb, potrebnih pomoči. Leta 2006 je bilo več kot 13 milijonov ljudi deležnih pomoči iz tega programa. Poleg tega rastoče cene hrane negativno vplivajo na varnost preskrbe s hrano najbolj ogroženih oseb ter zvišujejo stroške zagotavljanja pomoči v hrani.

Cilji skupne kmetijske politike (SKP), kakor so opredeljeni v členu 33(1) Pogodbe, vključujejo stabilizacijo trgov in zagotavljanje, da je preskrba potrošnikom dostopna po primernih cenah. Vsa ta leta se je z načrti razdeljevanja hrane, ki so se izvajali na podlagi programa, uspešno podpiralo doseganje obeh ciljev, načrti pa so se z zmanjšanjem negotove preskrbe s hrano najbolj ogroženih oseb v Skupnosti izkazali za bistveno orodje zagotavljanja splošne razpoložljivosti hrane v Evropski uniji ob hkratnem zmanjševanju intervencijskih zalog.

V zadnjih letih je bila SKP močno preoblikovana, poudarek pa se je z glavnega cilja povečanja produktivnosti prenesel na izboljšanje dolgoročne trajnosti kmetijstva. V tem smislu je bila intervencija kot regulativno orodje v celoti opuščena za nekatere proizvode, na primer oljčno olje, sladkor in koruzo, za preostale proizvode pa je bila vrnjena v prvotno vlogo varnostne mreže. Posledično se je z leti program Skupnosti za zagotavljanje hrane vse bolj zanašal na nakupe na trgu.

Evropski parlament je v svoji izjavi z dne 4. aprila 2006 o oskrbi dobrodelnih združenj, ki so zadolžena za izvajanje evropskega programa pomoči v hrani najrevnejšim, izrazil zaskrbljenost glede prihodnosti evropskega programa pomoči v hrani najbolj ogroženim ter ob priznanju potrebe po izpolnjevanju njihovih potreb po hrani pozval Komisijo in Svet, naj uveljavita evropski program pomoči v hrani kot stalen program.

Pred kratkim, 22. maja 2008, je Evropski parlament sprejel resolucijo o rastočih cenah hrane v EU in državah v razvoju, v kateri poudarja temeljno naravo pravice do hrane in potrebo po izboljšanju stalnega dostopa vseh ljudi do hrane za dejavno, zdravo življenje.

Komisija je v svojem sporočilu „Reševanje vprašanja naraščajočih cen hrane – Smernice za ukrepanje EU“ z dne 20. maja 2008 že priznala pomembnost tega programa. Predsednik Evropske komisije je v svojem govoru Parlamentu 18. junija 2008 navedel, da Komisija predvideva dvotretjinsko povečanje proračuna za to pobudo.

- Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi in ocena učinka

Javno posvetovanje o programu razdeljevanja hrane Skupnosti, izvedeno prek interneta, je imelo velik odziv, v odgovorih pa je bila izražena ogromna podpora nadaljevanju programa razdeljevanja hrane Skupnosti. Predlogi dobrotelčnih organizacij, ki sodelujejo pri razdeljevanju v državah članicah, so se zbirali na dveh delavnicah 11. aprila in 15. julija 2008, nacionalni organi pa so svoje poglede na izvajanje programa predstavili v Upravljalnem odboru za skupno ureditev kmetijskih trgov.

V skladu z zavzemanjem za boljšo pravno ureditev je Komisija ocenila učinek štirih mogočih možnosti: „ohranjanja sedanjega stanja“, kjer bi intervencijske zaloge ostale edini stalni vir hrane; „intervencijskih zalog, dopolnjenih z nakupi na trgu“, pri čemer bi program temeljil na dobavah iz intervencijskih zalog, kadar so te na voljo, ki bi jih dopolnjevali nakupi na trgu; „samo nakupov na trgu“, kjer uporaba intervencijskih zalog ne bi bila več mogoča; in „opustitve razdeljevanja hrane“, kjer bi bil program razdeljevanja postopoma odpravljen ali opuščen. Ocena učinkov je pokazala, da druga in tretja možnost najbolj dosegata navedene cilje.

2. ELEMENTI PREDLOGA

V tem smislu Komisija predlaga revizijo programa razdeljevanja hrane na podlagi naslednjih elementov:

- **Dva vira zalog.** Hrana se lahko dobavi iz intervencijskih zalog ali se nabavi na trgu. Slednje ne bi bilo več omejeno na primere začasne nerazpoložljivosti intervencijskih zalog. Vendar bodo imele prednost intervencijske zaloge, kadar bodo na voljo.
- **Večja raznolikost hrane za razdeljevanje.** Za večjo prehransko uravnoteženost hrane, ki jo zagotavlja program, razdeljeni proizvodi ne bi bili več omejeni na tiste, za katere se uporablja intervencija. Hrano bi izbrali organi držav članic na podlagi prehranskih meril in jo razdelili v sodelovanju s partnerji civilne družbe.
- **Dolgoročna usmeritev.** Dejavnosti razdeljevanja hrane od zadevnih nacionalnih organov in zadevnih partnerjev civilne družbe zahtevajo dolgoročno načrtovanje in skrbno pripravo. Da bi povečali učinkovitost programa razdeljevanja hrane Skupnosti, bi se ta oblikoval za tri leta. Zneski pomoči za drugo in tretje leto bi bili zgolj okvirni in bi jih moral naknadno potrditi proračunski organ.
- **Jasnejše prednostne naloge.** Države članice bi svoje zahteve za pomoč utemeljile na nacionalnih programih razdeljevanja hrane ter določile svoje cilje in prednostne naloge glede razdeljevanja hrane najbolj ogroženim.
- **Sofinanciranje.** Z uvedbo sofinanciranja bi se podprla kohezijska razsežnost programa, zagotovilo ustrezno načrtovanje in okrepile sinergije. Da bi pripomogli k neovirani uvedbi in nadaljevanju velikega dotoka razpoložljivih sredstev Skupnosti, bi bili v načrtu za obdobje 2010/2012 stopnji sofinanciranja Skupnosti 75 % in 85 % v kohezijskih državah članicah. V nadaljevanju, začevši z načrtom za obdobje 2013/2015, bi bili stopnji sofinanciranja Skupnosti 50 % in 75 %.
- **Krepitev spremljanja in poročanja.** Obveznosti poročanja na različnih ravneh bi se povečale in bi vključevale poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje do 31. decembra 2012.

3. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlagana pravila so namenjena izvajanju novih določb za program razdeljevanja hrane najbolj ogroženim osebam v Skupnosti. Novi program bo sofinancirala Skupnost; zato je potrebna sprememba člena 3(1) Uredbe (ES) št. 1290/2005. Ta pravila sama po sebi ne bodo imela nobenega učinka na proračun. Učinek na proračun se bo začel s programom razdeljevanja hrane za leto 2010 in se bo opredelil ob pripravi tega programa.

Predlog

UREDBA SVETA

o spremembi Uredbe (ES) št. 1290/2005 o financiranju skupne kmetijske politike in Uredbe (ES) št. 1234/2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“) v zvezi z razdeljevanjem hrane najbolj ogroženim osebam v Skupnosti

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 37 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta¹,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (EGS) št. 3730/87 z dne 10. decembra 1987 o splošnih pravilih za dobavo hrane iz intervencijskih zalog imenovanim organizacijam za razdeljevanje najbolj ogroženim osebam v Skupnosti², pozneje razveljavljena in vključena v Uredbo Sveta (ES) št. 1234/2007³, je več kot dve desetletji zagotavljala zanesljiv vir hrane za razdeljevanje najbolj ogroženim osebam v Skupnosti.
- (2) Cilji skupne kmetijske politike (SKP), kot so opredeljeni v členu 33(1) Pogodbe, vključujejo stabilizacijo trgov in zagotavljanje, da je preskrba potrošnikom dostopna po primernih cenah. Vsa ta leta se je z načrti razdeljevanja hrane, ki so se izvajali na podlagi programa, uspešno podpiralo doseganje obeh ciljev, načrti pa so se z zmanjšanjem negotovosti preskrbe s hrano najbolj ogroženih oseb v Skupnosti izkazali za bistveno orodje zagotavljanja splošne razpoložljivosti hrane v Skupnosti ob hkratnem zmanjševanju intervencijskih zalog.
- (3) Evropski parlament je v svoji izjavi z dne 4. aprila 2006 o oskrbi dobrodelnih združenj, ki so zadolžena za izvajanje evropskega programa pomoči v hrani najrevnejšim⁴, pripomnil, da je evropski program pomoči v hrani najbolj ogroženim dokazal svojo vrednost in je življenjskega pomena za milijone Evropejcev. Poleg tega je izrazil zaskrbljenost glede prihodnosti evropskega programa pomoči v hrani najbolj ogroženim in ob priznanju potrebe za zagotavljanje njihovih potreb po hrani med

---

¹ XX

² UL L 352, 15.12.1987, str. 1.

³ UL L 299, 16.11.2007, str. 1.

⁴ UL C 293 E, 2.12.2006, str. 170.

drugim pozval Komisijo in Svet, naj uveljavita evropski program pomoči v hrani kot stalen program.

- (4) Z zaporednimi širitvami Skupnosti se je povečalo možno število upravičencev programa pomoči v hrani v Skupnosti. Hkrati pa rastoče cene hrane negativno vplivajo na varnost preskrbe s hrano najbolj ogroženih oseb ter zvišujejo stroške zagotavljanja pomoči v hrani. Posledično se je pomembnost programa, ki je bil vzpostavljen z Uredbo (EGS) št. 3730/87, z leti povečevala. Zato je bistveno nadaljevati program na ravni Skupnosti in ga še naprej prilagajati razvoju dogodkov na trgu.
- (5) Sedanji program razdeljevanja hrane se zanaša na razdeljevanje proizvodov iz intervencijskih zalog Skupnosti, začasno dopolnjenih z nakupi na trgu. Vendar so zaporedne reforme SKP in ugoden razvoj proizvodnih cen povzročili postopno zmanjšanje intervencijskih zalog ter tudi razpona razpoložljivih proizvodov. Posledično bi morali nakupi na trgu postati stalen vir dobave v okviru programa kot dopolnilo intervencijskim zalogam, kadar ustrezne intervencijske zaloge niso voljo.
- (6) Program Skupnosti ne more biti edini odgovor na naraščajoče potrebe po pomoči v hrani v Skupnosti. Nacionalne politike, ki jih izvajajo javne uprave, in mobilizacija civilne družbe so prav tako nujne za zagotavljanje varnosti preskrbe s hrano najbolj ogroženih. Vendar bi bil lahko program Skupnosti z močnim kohezijskim elementom model za distribucijo hrane najbolj ogroženim, pripomogel bi k ustvarjanju sinergij ter spodbudil javne in zasebne pobude, namenjene povečanju varstva preskrbe s hrano ljudi v stiski. Poleg tega lahko glede na geografsko razpršenost razpoložljivih intervencijskih zalog v državah članicah program prispeva tudi k najboljšemu izkoriščanju teh zalog. Program Skupnosti torej ne bi smel vplivati na kakršne koli nacionalne ukrepe.
- (7) Da se zagotovi poln izkoristek kohezijske razsežnosti programa Skupnosti in se okrepijo tako ustvarjene sinergije ter se zagotovi ustrezno načrtovanje, je treba pripraviti določbe za države članice glede sofinanciranja programa razdeljevanja hrane. Določiti je treba najvišje stopnje sofinanciranja Skupnosti in finančni prispevek Skupnosti dodati na seznam ukrepov, ki so upravičeni do financiranja iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in so navedeni v členu 3(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1290/2005⁵. V prvih letih uporabe revidiranega programa je treba uporabiti višje stopnje sofinanciranja, da se zagotovi nadaljevanje velikega dotoka razpoložljivih sredstev, ter postopno uvajati sofinanciranje, da se omogoči nemoten prehod in izogne tveganju opustitve programa zaradi morebitnega pomanjkanja sredstev.
- (8) Zaradi krepitve gospodarske in socialne kohezije Skupnosti je treba pri določanju stopnje prispevka iz EKJS upoštevati stanje držav članic, upravičenih do financiranja iz Kohezijskega sklada, kakor so navedene v Prilogi I k Odločbi Komisije 2006/596/ES⁶ ali v nadaljnjih ustreznih odločbah.
- (9) Izkušnje kažejo, da so zaželeni nekatere izboljšave pri upravljanju programa, zlasti za zagotavljanje dolgoročne usmeritve državam članicam in imenovanim organizacijam

---

⁵ UL L 209, 11.8.2005, str. 1.

⁶ UL L 243, 6.9.2006, str. 47.

prek večletnih načrtov. Komisija mora zato vzpostaviti triletno načrte za izvajanje programa na podlagi zahtevkov držav članic, ki se bodo sporočili Komisiji, in drugih informacij, za katere Komisija meni, da so ustrezne. Države članice morajo svoje zahteve glede prehrabnih proizvodov za razdeljevanje na podlagi katerega koli triletnega načrta utemeljiti v svojih nacionalnih programih razdeljevanja hrane ter ob tem določiti svoje cilje in prednostne naloge glede razdeljevanja hrane najbolj ogroženim. Komisija mora opredeliti objektivno metodologijo za dodeljevanje razpoložljivih sredstev.

(10) Uredbi (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 1234/2007 je zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V členu 3(1) Uredbe (ES) št. 1290/2005 se doda točka (g):

„(g) finančne prispevke Skupnosti za razdeljevanje hrane najbolj ogroženim osebam v Skupnosti iz člena 27 Uredbe (ES) št. 1234/2007.“

Člen 2

Uredba (ES) št. 1234/2007 se spremeni:

(1) Člen 27 se nadomesti:

„Člen 27

Razdeljevanje hrane najbolj ogroženim osebam v Skupnosti

1. Proizvodi iz intervencijskih zalog se dajo na voljo ali se prehrabni proizvodi kupijo na trgu, da jih lahko najbolj ogroženim osebam v Skupnosti razdelijo organizacije, ki jih imenujejo države članice.

Prehrabni proizvodi se kupijo na trgu samo, kadar intervencijske zaloge, ki so primerne za program razdeljevanja hrane, niso na voljo.

2. Države članice, ki želijo sodelovati v programu, sporočijo Komisiji nacionalne programe razdeljevanja, ki vsebujejo zahteve za količine prehrabnih proizvodov za razdeljevanje v triletnem obdobju ter druge ustrezne informacije.
3. Program iz odstavka 1 temelji na triletnih načrtih, ki jih pripravi Komisija na podlagi zahtevkov, ki jih uradno sporočijo države članice v skladu z odstavkom 2, in drugih informacij, za katere Komisija meni, da so ustrezne.

V triletnem načrtu morajo biti določeni letni zneski, ki jih Skupnost dodeli posamezni državi članici, ter najmanjši letni finančni prispevki držav članic, ki jih določi Komisija v skladu z metodologijo, ki se določi v izvedbenih pravilih, sprejetih v skladu s členom 43(g). Razdelitve za drugo in tretje leto programa

so okvirne. Države članice, ki sodelujejo v programu, vsako leto potrdijo zahteve iz odstavka 2. Na podlagi teh potrditev Komisija vsako naslednje leto določi dokončno razdelitev na podlagi razpoložljivih odobrenih proračunskih sredstev.

Triletni načrt se lahko spremeni ob upoštevanju kakršnega koli ustreznega razvoja dogodkov, ki vplivajo na izvajanje programov razdeljevanja hrane.

4. Organizacije, ki jih imenujejo države članice v skladu z odstavkom 1, ne morejo biti komercialna podjetja.

Prehrambni proizvodi iz odstavka 1 se imenovanim organizacijam izročijo brezplačno.

Prehrambni proizvodi se najbolj ogroženim osebam razdelijo:

- (a) brezplačno ali
- (b) po ceni, ki v nobenem primeru ne presega upravičenih stroškov, ki so nastali imenovanim organizacijam pri izvajanju dejavnosti, razen stroškov, ki so lahko zajeti v točki (b) drugega pododstavka odstavka 6.

5. Države članice, ki sodelujejo v programu:

- (a) Komisiji predložijo letno poročilo o izvajanju programa;
- (b) pravočasno obveščajo Komisijo o razvoju dogodkov, ki vplivajo na izvajanje programov razdeljevanja hrane.

6. Upravičeni stroški v okviru programa so:

- (a) stroški proizvodov, sproščenih iz intervencijskih zalog, ki se obračunajo po intervencijski ceni, ki se po potrebi prilagodi s koeficienti, kadar je treba upoštevati razlike v kakovosti;
- (b) stroški prehrabnih proizvodov, kupljenih na trgu.

Naslednji stroški se lahko štejejo kot upravičeni v skladu s členom 43(g):

- (a) stroški prevoza prehrabnih proizvodov iz odstavka 1 imenovanim organizacijam;
- (b) stroški prevoza prehrabnih proizvodov in upravni stroški imenovanih organizacij, ki so neposredno povezane z izvajanjem programa.

7. Skupnost sofinancira upravičene stroške v okviru programa.

Stopnja sofinanciranja Skupnosti ne presega:

- (a) za triletni načrt, ki se začne 1. januarja 2010, 75 % upravičenih stroškov ali 85 % upravičenih stroškov v državah članicah, ki so upravičene do

financiranja iz Kohezijskega sklada za obdobje 2007–2013, kakor so navedene v Prilogi I k Odločbi Komisije 2006/596/ES*;

(b) za naslednje triletno načrte 50 % upravičenih stroškov ali 75 % upravičenih stroškov v državah članicah, ki so v določenem letu upravičene do financiranja iz Kohezijskega sklada, kakor so navedene v Prilogi I k Odločbi 2006/596/ES in nadaljnjih odločbah.

8. Program Skupnosti ne vpliva na kateri koli nacionalni program za razdeljevanje prehrabnih proizvodov najbolj ogroženim osebam, ki upošteva pravo Skupnosti.“

* UL L 243, 6.9.2006, str. 47.“

(2) V členu 43 se nadomestita točki (g) in (h):

„(g) program za razdeljevanje hrane najbolj ogroženim osebam v Skupnosti iz člena 27, vključno s pravili o finančnem in proračunskem upravljanju, prenosu intervencijskih proizvodov med državami članicami in upravičenih stroških ter koeficientih iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 6 navedenega člena;

(h) izdelava in prilagoditev triletnih načrtov iz člena 27(3), vključno z odločitvami Komisije o dokončnih razdelitvah finančnih sredstev;“

(3) V členu 184 se doda točka (9):

„(9) najpozneje pred 31. decembrom 2012 Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi programa razdeljevanja hrane najbolj ogroženim osebam v Skupnosti iz člena 27, skupaj z vsemi ustreznimi predlogi.“

Člen 3

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se v zvezi s triletnimi načrti, ki se bodo začeli 1. januarja 2010 ali po tem datumu.

Za izvajanje načrta razdeljevanja za leto 2009 se uporabljajo določbe, spremenjene na podlagi členov 1 in 2, kakor so se glasile pred začetkom veljavnosti te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, [...]

Za Svet

Predsednik

FINANČNI IZKAZ

FINANČNI IZKAZ				
1. PRORAČUNSKA POSTAVKA: 05 02 04 01		ODOBRITVE 2008: 307 mio EUR		
2. NASLOV: Uredba Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1290/2005 o financiranju skupne kmetijske politike in Uredbe (ES) št. 1234/2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode („Uredba o enotni SUT“)				
3. PRAVNA PODLAGA: Člen 37 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti				
4. CILJI: Izvajanje novih določb za program razdeljevanja hrane najbolj ogroženim osebam				
5. FINANČNE POSLEDICE	12-MESEČNO OBDOBJE (mio EUR)	TEKOČE PRORAČUNSK O LETO 2008 (mio EUR)	NASLEDNJE PRORAČUNSKO LETO 2009 (mio EUR)	
5.0 ODHODKI - KI BREMENIJO PRORAČUN ES (NADOMESTILA/INTERVENCIJE) - - NACIONALNI ORGANI - - DRUGO	-	-	-	
5.1 PRIHODKI - LASTNA SREDSTVA ES (PRELEVMANI/CARINSKE DAJATVE) - - NACIONALNI	-	-	-	
	2010	2011	2012	2013
5.0.1 PREDVIDENI ODHODKI	(a)	-	-	-
5.1.1 PREDVIDENI PRIHODKI	-	-	-	-
5.2 METODA IZRAČUNA -				
6.0 ALI SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA IZ ODOBRITEV USTREZNEGA POGlavJA SEDANJEGA PRORAČUNA? ~~DA NE~~				
6.1 ALI SE PROJEKT LAHKO FINANCIRA S PRENOSI MED POGlavJI SEDANJEGA PRORAČUNA? ~~DA NE~~				
6.2 ALI BO POTREBEN DODATNI PRORAČUN? ~~DA NE~~				
6.3 ALI BO TREBA ODOBRITEV VNESTI V PRIHODNJE PRORAČUNE? ~~DA NE~~				
OPOMBE: (a) Cilj predlaganih pravil je izvajanje novih določb za program razdeljevanja hrane najbolj ogroženim osebam v Skupnosti. Novi program bo sofinancirala Skupnost, zato je potrebna sprememba člena 3(1) Uredbe (ES) št. 1290/2005. Ta pravila sama po sebi ne bodo imela nobenega učinka na proračun. Učinek na proračun se bo začel s programom razdeljevanja hrane za leto 2010 in se bo opredelil ob pripravi tega programa.				